

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-476/11-E

Název kontrolované osoby: **Speciální základní škola Vysoké Mýto**

Sídlo: Rokycanova 761, 566 01 Vysoké Mýto

IČO: 70 851 867

Identifikátor: 600 024 806

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Jarmilou Drábkovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Pardubický kraj

Místo inspekční činnosti: Rokycanova 761, 566 01 Vysoké Mýto

Termín inspekční činnosti: 28. únor, 2. a 3. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušných vzdělávacích programů pro obory vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS).

Aktuální stav školy

Speciální základní škola Vysoké Mýto (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 130 žáků, přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 12 žáků a školní družiny s kapacitou 24 žáci. Škola žádala v roce 2010 o změnu kapacity – s účinností od 1. 9. 2011 je navýšena kapacita základní školy speciální (dále ZŠS) z 30 na 36 žáků, kapacita základní školy praktické (dále ZŠP) poklesne ze 100 na 90 žáků.

Aktuálně ve škole plní povinnou školní docházku celkem 88 žáků (naplněnost cca 68 %), zařazených do dvanácti tříd. Sedm tříd tvoří žáci ZŠP, v pěti třídách se vzdělávají žáci ZŠS, přičemž jeden žák je zařazen v přípravném stupni. Celkem jsou ve škole vzděláváni 24 žáci ZŠS, zařazení vyjma 2. ročníku ve všech ročnících (1. – 10.). Dva žáci jsou starší 20 let (řešeno v souladu s § 55 odst. 2 školského zákona).

Prostřednictvím speciálních vzdělávacích metod a forem práce a podpůrných opatření poskytuje ZŠS ve třech třídách vzdělávání žákům v pásmu středně těžkého a těžkého mentálního postižení, ve dvou třídách jsou zařazení žáci souběžně postižení více vadami. Trendem od minulé inspekční činnosti je zřetelný nárůst žáků těžce zdravotně postižených a úbytek žáků ZŠP. Vzdělávací nabídka ZŠS vychází v 1. a 7. ročníku ze Školního vzdělávacího programu „Přátelská škola pro všechny II“ (dále ŠVP), zpracovaného dle RVP ZŠS. V ostatních ročnících dobíhají programy: Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22, Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy, čj. 15 988/2003-24, (3 třídy). Dva žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) v souladu s § 18 školského zákona. Ostatním žákům vyučující vypracovávají tzv. individuální tematické plány.

Výuku ve třídách ZŠS zajišťuje pět třídních učitelek (z toho dvě odborně kvalifikované), vychovatelky, asistentky pedagoga a osobní asistence. Probíhá další vzdělávání v rámci doplnění a zvyšování odborné kvalifikace.

Budova školy je moderní, 17 let stará, handicapem je chybějící výtah. Svým vnitřním uspořádáním a vybudováním odborných učeben vytváří velmi příznivé podmínky pro vzdělávání. Školní hřiště a zahrada slouží k relaxačním, sportovním a pracovním činnostem. Aktuálně je připraven projekt k realizaci, který zvýší materiální podmínky školy, zejména vybudováním výtahu pro imobilní žáky, proběhne výměna oken se zateplením školní budovy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své činnosti četnými zdroji (tisk, výstavy, akce pro děti a rodiče apod.), webové stránky nebyly v době inspekční činnosti zprovozněny. Je vyhlášen zápis k povinné školní docházce. Do 1. ročníku ZŠS jsou žáci přijímáni jen výjimečně, častěji dochází k přestupu žáka ze vzdělávacího programu ZŠP. Žáci jsou zařazováni na základě doporučení školských poradenských zařízení, odborných lékařů a písemného souhlasu zákonných zástupců s přihlédnutím k reálným podmínkám a možnostem školy. Porušení rovného přístupu ke vzdělávání nebylo zjištěno.

Učební plány jsou naplňovány v souladu s RVP ZŠS. Velmi výrazná je nabídka mimoškolních činností (odpolední tvořivé dílny pro žáky a jejich rodiče, soutěže sportovní, výtvarné, dopravní výchova, partnerství se speciálními školami tuzemskými i zahraničními, turistický pobyt, zážitkové aktivity, tematicky zaměřené akce a další).

Ve výuce využívané kompenzační, reedukační i rehabilitační metody přispívaly k vyšší míře efektivního vzdělávání. Vhodně volené učební pomůcky (zhotovené i vyučujícími) podporovaly názorné vnímání, manipulační dovednosti, orientaci v prostoru a rozvíjely

smyslové vjemy žáků. Uplatňování individuálního přístupu k žákům s ohledem na zdravotní postižení a jejich momentální zdravotní stav posilovalo rozvoj jednotlivých dovedností. Efektivnost výuky rovněž podporovalo zaměření na praktické činnosti (např. nákupy v supermarketu, návštěva pošty). Žáci byli intenzivně motivováni a pozitivně hodnoceni.

Ve vzdělávání žáků ve třídách s rehabilitačním vzdělávacím programem pedagogický tým s osobními asistentkami intenzivně rozvíjely tělesný a psychický stav žáků tak, aby byli určitým způsobem schopni reagovat na pedagogické působení. Byli vedeni k osvojení správných návyků a volných vlastností a k samoobslužným činnostem. Intenzitu vzdělávání posilovalo časté využití rehabilitačních a stimulačních pomůcek (bazální stimulace, masáže, polohování, strukturované vyučování, míčový bazén, prvky snoezelenu apod.). Aktivity cíleně směřovaly k osvojování kompetencí, které žákům umožňovaly určitou míru soběstačnosti.

Oblast prevence sociálně patologických jevů, ochrany zdraví žáků a jejich bezpečnost jsou ve velké míře naplňovány. Výskyt rizikového chování žáků ZŠS a úrazovost jsou v minimální míře, mj. také jako důsledek stálé přítomnosti pedagogických pracovníků ve třídách i o přestávkách. Žáci byli průběžně vedeni k sebeobsluze, vzájemné pomoci a toleranci a osvojování hygienických návyků.

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků na základě zpracovaných plánů a průběžně informuje zákonné zástupce. Motivační formy a metody práce a pochvaly žáků za dílčí pokroky podporovaly osvojování kompetencí zejména v oblasti sociální, komunikativní a pracovní. Absolventi školy navštěvují stacionáře a různá sdružení pro pomoc mentálně postiženým, nebo jsou umístěováni do chráněných dílen. Část z nich s těžkým, často kombinovaným zdravotním postižením včetně vozičkářů, však zůstává většinou v rodině.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle školského zákona

Školní vzdělávací program ZŠS „Přátelská škola pro všechny II“ je zpracován v souladu se školským zákonem a RVP ZŠS. Je dokumentem koncepčně pojatým a vizitkou příkladné týmové spolupráce. Výborně reprezentuje vzdělávací nabídku školy.

Oblast bezpečnosti, prevence sociálně patologických jevů a ochrany zdraví žáků je plně zajištěna. Je stanoven a dodržován dohled nad žáky, jsou naplňovány jejich psychické i fyzické potřeby.

Prostorové podmínky některých tříd umožňují výuku s omezením, místy chybí zázemí pro alternativní způsob výuky a relaxační činnosti. Informační a komunikační technologie jsou ve vybraných vzdělávacích tématech pro žáky k dispozici. Vybavenost školy kompenzačními, reedukačními a rehabilitačními pomůckami je aktuálně velmi dobrá, dle finančních možností je rozšiřována.

Personální podmínky umožňují bezproblémovou výuku ve třídách ZŠS, složení týmů třídních učitelek, vychovatelek s asistencí osobní a pedagogickou je optimální.

Vedení školy (ředitelka školy se zástupkyní) aplikuje do praxe svou koncepci řízení organizace a vize dalšího rozvoje. Ve své činnosti čerpá ze studia školského managementu. Vyhodnocuje personální rizika a přijímá opatření k jejich odstranění. S ohledem na zájem a potřeby školy, zejména v oblasti speciální péče o žáky, podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Nastavenou strategií se podařilo vytvořit pozitivní klima ve škole. Pedagogická rada se zabývá vzděláváním žáků, účinností používaných speciálních metod práce a usiluje o sjednocení vzdělávacích postupů vedoucích k rozvoji žáků.

Dokumentace školy je vedena. V některých dokumentech bylo poukázáno na dílčí rezervy a použitou terminologii, která zcela neodpovídala danému typu školy.

Se zákonnými zástupci žáků ZŠS je navázán funkční, často každodenní kontakt. Průběžně probíhá spolupráce se školskými poradenskými zařízeními i s odbornými lékaři. Škola je velmi otevřeným subjektem, je rozvíjeno četné další partnerství.

Činnost školy je standardně financována, příležitosti k dalšímu rozvoji jsou získávány prostřednictvím projektové činnosti a sponzorských darů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Jsou oslovováni zákonní zástupci dětí s těžkým zdravotním postižením, které dostávají příležitost plnit ve třídách základní školy speciální povinnou školní docházku.

V rozsahu možných zjišťovacích metod v rámci provedené inspekční činnosti lze konstatovat, že je naplněno právo rovného přístupu ke vzdělávání. Oblast bezpečnosti a prevence rizikového chování žáků je úspěšně ošetřena, úrazy a sociálně patologické jevy se vyskytují v minimální míře.

Personální zajištění výuky v ZŠS je velmi dobré, třídní učitelky společně s asistentkami pedagoga a osobní asistencí vytvářejí spolupracující týmy. Materiální podmínky odpovídají potřebám žáků ZŠS částečně (malé prostory), průběžně se rozšiřuje fond speciálně pedagogických pomůcek.

ŠVP ZŠS „Přátelská škola pro všechny II“ je zpracován koncepčně a kvalitně v souladu se školským zákonem a RVP ZŠS.

Výsledky žáků ve třídách ZŠS byly na velmi dobré úrovni. Nejvíce docházelo k rozvoji žákovských kompetencí v oblasti sociální, pracovní a komunikační. Realizace doplňujících aktivit pro žáky dosahuje nadstandardních rozměrů. Žáci jsou připravováni na soběstačný praktický život, zároveň jim jsou poskytovány prožitkové činnosti. Škola výrazně přispívá k jejich integraci do společnosti.

Uplatňovaný způsob řízení umožňuje bezproblémový chod, vedení školy aplikuje do své činnosti promyšlené strategické a koncepční záměry v souladu s prvky efektivního školského managementu.

Finanční zdroje jsou doplňovány projektovou činností a sponzorstvím. Otevřenost školy a realizované partnerství výrazně přispívají ke zvyšování prosperity školy.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 31. března 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Vysokém Mýtě dne 4. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jarmila Drábková, ředitelka školy

Mgr. Jarmila Drábková v. r.

Připomínky ředitelky školy

18. 4. 2011

Připomínky nebyly podány.